

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALVI FELSEGNEK
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBOL Szeredán 12. Decemb. 1787.

A' Hadi - Környülállások' kétséges ábrázatot mutató tükrebe tekintető békeiség szerető Politikusok azt vették észre, hogy noha a' Török a' Muszka Udvar ellen tsak nem meg-engefzelhetetlen haraggal vífeltetsék is, még-is a' jelen való háborunak tsak a' Fő Tisztelendő Mufti Ur és a' Nagy-Vezér lévén ösztönöző oka, mely által Konstantzinápolynak már-is edgy előre képzelő keserves notán kelletnék tántzólni, a' Divány tellyes igyekezettel azon vagyon, hogy mind a' két F. Keresztény Tsászari Udvarokkal meg-békélhessen; a' honnan, noha az elkezdett hadi-kézületek leg-nagyobb mértékben foly-
G E E E E nak,

nak, még-is némellyek Tavaszra erről a' részről tse-
des békefésséggel biztatják magokat, 's azt állítják,
hogy a' már ki-rendelt Tábóri F. Ts. és K. Posta
Hivatal, a' Tábóri Kantzellária olly rendelést vette-
tenek légyen, melyszerént csak a' jövő Aprilis-
nak I. napjára kellerik készen lenniük a' Tábor-
hoz való le-menetelre.

(innen a' betűk a' Rostában maradtak)

A' Magyar-orfszági Státusoktól önként adatott 10-ezer
400 főből álló, maga jó szántából fegyvert fogott
ujj Katonanság már Régimentekre osztatott; az Er-
délyi N. Hertzegségbeni Státusok-is rész-szerént a-
magók ujj Katónáikat ki-állították, rész-szerént ezek-
nek ki-állittáfókban szorgalmatoskodnak. Bukoviná-
ban Seigefől lehet látni az efféle ujj Katónákat, kik
a' Sergekhez vitetnek; Bétsben pedig a' múlt hetek-
ben 2 rendbéli Verbunkak állottanak-fel, és — no-
ha még eddig a' határszéleken igen barátságoson
vagnak mind a' két részről, még-is némely élesen
látni kívánó Pólitikusók azt erősitik, hogy némely
Udvaroknak alattamban fojó Perek minden nap ösz-
vébb elegyedvén, edgy nagy el-kerülhetlen hadnak
bizonyosnak kellének lenni. 30-ezer Lengyelek és
edgy Persiai Muzkát segítő Tábór már Muzka Sol-
dón vagnak, — de — Mig a' *Márs* vérszinnel
éző fáljájáról bővebben tudósittatnánk, tekintsünk a'
tisztá szerelemből gyuladazó *Hymen* szövétnekére.
A' jövő elztendőben Jan. 6-dik napjára vagyon meg-
határozva az az ohajtva várt örvendetes ora, mely-
ben a' mi Korónánk' örökös Hertzége *Ferentz* a'
Wurtembergi *Erfébet* H. Alfszónnyal öszve kelnek.
Ezen napón a' F. Monárkha egész Ts. és K. Fami-
liától

lától kéfértetvén ezen házafulandó Fő Párral délutáni 5 orakór a' F. Udvari Kápolnába mégyen, és ott az ide-va Fő Püspök és Kárdinális Ur által elzve esketervén, a' *Te Deum Laudamus* el-énekeltek. Innen az Udvari Palotákba visszafutván, az áldáshoz és szerentse kívánáshoz kezdenek: ez után a' F. Famillia asztalhoz ülven, arany asztali-készületekről esznek, és már 7-diken a' közönséges mulatóságokhoz és más lakadalmi pompákhoz kezdenek, melyekről akkor bővebben. *Erfébet* Fő Hertzeg aszfzonymnak Fő Udvari Mešternéje Grof *Chanclosné* ugyan ekkor mondatik el-párasittatni, még pedig Feldmaršal és Fő Hadi Préšes Grof *Hadi* Ur ő Excellentiája által, ki ebben az esztendőben a' maga hités Társát G. *Ligrovszkinét* a' halál által el-szalasztotta vala. — *Nyitzki Ferentz* Ur, a' maga eddig volt Hivatalának meg-tartása mellett, a' F. Mónárkhától Udvari Tanátsófságra méltoztatott. A' F. Magyar Helytartó Tanátsnak feje G. *Nyitzki* Ur ő Excellentiája, ki terhes nyavallyákban fekszik vala, minekutánna ezekből meg-fordulni láttatnék, a' múlt Szombatón vett Levelek szerént, előbbeni kemény nyavallyáitól ujra oštrómóltatni kezdetett. — Fő Hadivezér Grof *Gyulai Ferentz* Ur ő Excellentiája a' múlt hónapban Erdélyből az örökké valóságba költözött. — Igen szerentsétlen vala M. Sz. Báró *Bánfi Farkas* Ur ő Excellentiája neve napjának Tasnádon való meg-ülése. Minekutánna a' Kóttifók agyon itták volna magókat az istálóban pipájókból a' tüzet kiejtették, mely-által az Istáló estvéli 10 orakór meg-gyúlván 6 ló ezüstes hámókkal, edgy 800 f. paripa minden drága szerzfámaival, Gabónás, Kazal szénák 's t. a' tűznek hamvas prédái levének. —

Erdélyben A. F. K. Kormányzó széken Tanácsbéli hivatalban volt M. Biró Samuel Ur negyed napi hidegét szüntelen való hideggel váltván-fel, az örökkévalóságba költözött. — A' Budai H. Tanács széken Tanácsos M. Lovász Ur, a' F. Monárkhától a' Magyarországi Tábort Házi-gazdaságában Fő Komissáriusnak tétetett. — A' Varsoviai Nov. 14 dikén költ Levelek-szerént Mafzka Fő Vezér Tüköli a' Kaukuzus hegyes Tartományára rá úrvén, edgy őt összelegelt Török Tábort egézfizen széllyel vert, és azokközzul 4000-et részszerent le-vágott. — * * Fris emlékezetekben lehet az E. Olvatóknak, az Anglus Királynak azon tavaly közöségessé lett Kegyelmes induis ja, mellyszerént 100 arany érdem pénzt ígért vala annak, ki a' Kristus o'rok Istenségét leg jobban meg bizonyittaná, és a' Göttingai Theologica Facultást tette vala az erről költ iratoknak meg-írelő-jévé. Ezen nevezett Facultás már 27 errei vitél-kedő iratókat vet-té, mellyekről azt az íreletet tette: hogy még ezekközzul edgyikben sem mutatott a' dológ ugy meg, hogy valamellyiknek írta jutalmat érdemlene; sőt transept név alatt ki-rekeszté-ven a' többi közzul edgyet, a' más 26-nak, edgyik gyarlóbb lévén a' másiknál, ezt irtál a' Luk. 22 34. A' Tudósbabbak azzal mentegették magokat, hogy ez Axioma, az az: *Propositio theoretica indemonstrabilis* lévén, mellyet azon-kivul-is hisznek, nem tartották szükségesnek róla írni. — Eddig a' Fejedelmeknek és Királyoknak gyermekeik csak a' F. Udvarokban othon tanitattanak és az ő Jöbbságaiknak tanuló ifjaival edgy tanuló műhelybe nem bocsáttatának volna. A' moston Uraikadó bölts Franziá és Anglus Királyok mit tselekeznek? Hogy az ő Király-saik ne csak a' magok különös Udvari Tanító-jakat

jakat esmérjek, ne csak mezittelen Tudományokat tanulhassanak, hanem az ő velek ugyan azon edgy termézi Törvény alatt született Jóbbágyaikkal társalkodni-is még gyermek korokban meg-tanulhassanak — és észre vehessék, hogy fokfőz azókban a' tálestómók még főkkal nagyobb mértében találatsnak, mint benne, mind ketten a' magok Hertzeg-fiaikat a' Göttingai Univerfitásban tanittatták. Ez a' két Királyi Printz csak arról esmertetik-meg a' több tanulóktól, hogy két különös asztalnál ülnek; különben köntösök mindenek hasonló a' többi Deákókhhoz, és szintén ugy magok jegyezgetnek a' Tanító után mint más tanulók.

A' Budai H. Tanács által még a' mult hónapban olyan Rendelés tétetek minden Vármegyékhez, hogy az élésre tartazó dolgoknak vásári árrok, minden 14 napok alatt, irásban adattassanak-bé a' H. Tanács-ízekre. Itt fők száz terhelt hadi-szekereket h-mos Lóvokat és más hadi-készületeket szemlélünk szüntelen, azt írják Budáról. —

Pósonyból ezt írják: hogy a' katonaság számára szüntelen való örülés miatt a' Közönség meg-ne szukuljon, tehát a' Város Tanácsa az itt való katonai eleségre kóndoskodó Tiszttséggel edgyet értvén meghatároztaott, hogy a' meddig a' téli idő az örült meg-fogná engedni, a' malmók minden hétnek 3 napjain a' Közönségt, a' más hárman pedig a' katonaság' számára járjanak. — *Eszekről* 17-dik Nov. Ma ide edgy nagy transport Spanyol Sorómpók érkezének-meg, mellyek a' Régimenteknél Kompániákra kióztatván, az azókkal való gyakoróltatás most legnagyobb foglalato sága a' katonáknak. — Az a' hír, hogy a' Magyar-orfági nagy Tábórnál a' betegség és halál iszer-felett uralkodnék nem igaz, ha hibetünk

az ulyabb tudósítáásoknak. A' *Latterman* Régiment-
benn annak *Stiriából* való meg-indulásától fogva, két
köz-embernél több meg nem holt. — *Frantzia-or-*
szágnak *Santonia* nevű tartományában a' következen-
dő történet, fők szép és vidám idő töltésekre szól-
gáltatott alkalmatóságot: méltónak tartottam a' dol-
gót éppen a' mint magam edgy ulyaság levélből öl-
vastam közleni E. Olvasóimmal, abból semmit el-
halgatni nem kívánván. Az említett helyen edgy
Apátza *Klastrómban* tizenedgy *Szüzek* ulyan szeren-
tsések léven, hogy a' termékeny tenyészetnek áldott
orájára edgyzszersmind jutnának: az ártatlan vendé-
gek szerző okainak vallották lenni magát az *Augu-*
stinus Atyák az ő Gyóntató Papjokat, 's még edgy
más ifju Papót ki edgy darabb időtől fogva amaz-
zal mindenkor jelen volt, mikor az a' *Klastróm* vi-
sitátziójára meg-jelent. Minek utánna ezen utólló
fogságra tétetett vólva, ki-jött, hogy az ő atya vól
edgy nevezetes Királyi Tanácsos *Santóniába*, és hogy
ő pénzel vette légyen a' *Titelendő Atyát* arra hogy
néki meg-engedje magával edgyütt a' *Klastrómba* jár-
ni. Még mind ketten őrizet alatt tartatnak. Senki
sem kételkedik, hogy az öreg lelki vitéz, vitéz tse-
lekedetihez képpest, életével ne-főgna fizetni: őt
tartanak tölle hogy a' *Kis Papót* sem fogja, Fő Fa-
miliájának szorgalmatós fáródsága az amazéhoz hason-
ló büntetésből meg-menteni.

A' *Frantzia-or*szági *Venebónának* a' hamú alatt
eddig mind jobban jobban elevenedett tüze, úgy lát-
szik minha már most lángal kezdene égni. A' *Ki-*
rálynak, ezen h. 19-dikén a' *Parlamentumba* személ-
lyesen-való meg-jelenésének tzéllya ez volt, hogy
edgy 450 Millio *Livrányi* költsön pénz iránt tett *Reu-*
delé-

delését meg-erősítette, annak a több egész erejű
Rendelések közzé való be-iratása által. A' Parla-
mentum reggeli 8 orától fogva dél-utáni 6-ig edgy
végbe tartott: az Orléáni Hertzeg a' Király tziel-
lyának közönségesen ellene mondott és noha a' Ren-
delés akkor a' Király jelen létében be-iratott de tsak
ugyan még azonn napon el-menetele után törvénytelen-
nek jelentetett ki, u. m. a' melly nem reades modon
felgyült voxok által erősített-meg; mely dolognak
következése lett, az említett Orléáni Hertzegnek
Válésának Frantzia-ország edgy Tartományának *Vil-
ler-Corelet* nevü nagy mezö Várofsába, hól a' Her-
tzegnek Kastélya vagyon 's még a' Parlamentum
más 2 Tagjainak-is az Országnek bizonyos helyeire
számkivettetésben való küldetések. Meg esvén ez,
a' Parlamentum parantsolatót vett, hogy Párisból
Versáliába költözzék a' meg-nevezett hólnapnak 21-
dikén, midön a' Király egészfzen ki-mutatta az iránt
való kedvetlenségét, hogy a' Parlamentum edgy ól-
lyan dolgót törvénytelennek lenni ítelt mely a' vo-
xoknak nagyobb része által meg-erősített volt:
ezen kívül aztis mondotta, hogy a' Parlamentumnak
ugyan meg-engedte, hogy az, minden-történetekben
maga jóvallását adhasza, de azt meg-tiltya, hogy
ebben a' dologban valaki ellenkezők jóvalhaszon.
A' Parlamentum kérése nem használt leg-kisfebet-is,
sem az Orléáni Hertzegnek sem a' más több Fő Sze-
mélyeknek viszfzá hivattatásók iránt, mellyre a' Ki-
rály tsak ezt felelte „ az én indittó okaimat melyek
tzerént a' leg-első Printzet a' magam vér-fzerént való
Atyámfiát meg-büntettem, rajtam kívül más meg-
tem fogja tudni, a' mi illeti a' több büntetett Tag-
jait-is a' Parlamentumnak azoknak meg-büntetések-
bea-is engemet az igazságnak éppen azon lelke ve-
zérlett. „

Ha szinte *Potemkin* Muszka Genetálnak edgyet értése által Hertzeg *Dólgorukki* 40-ezered magával a *Bog* folyó vizén keresztül mevéin Oszakovhoz nem mezfize táborozik és ettől a Török nagy Tábor csak 50 mertföldnyire magát erős Sántzba verve fekszik-is; tsak ugyan meg lehet az még-is, hogy a' nagyobb ütközetek a' téli kemény idő miatt valamit haladni fognak, melly vélekedésre az az új hir-is edgy erőtség, hogy a' Fő Vezére az egész Tábornak G. *Potemkin* Pétervárába el-utazott, az újabb rendeléseknek a' Tsászárnétól személfyefen való által vételére. — Német-országban nevezetes a *Gothai* Hertzegnek azon tselekedete, mely szerént ki-hirdettette, hogy az alatta való helységekben a Sántz és lakadalmazás az *Adventi* napokon is szinte úgy mint más időben meg-engedtetik; minthogy a' különben akkor szokásban volt gyász napok nem il- lenének az esztendőnek azon részéhez, mellyben a' Keresztényeknek leg-nagyobb örömök szereztetett. —

* * A' ki 3 napok alatt Bétsben az úgy nevezett *Magos utszán* az Igazság Isten Afzszonyával által- ellenben a' Bünösök' künn-álló helyire tekintett, és az ott álló ösz-hajú B * * szemlélté; kinek Németül ezen irás fugge nyakában: *Hite szeptett és Hüségte- len Tisztviselő*, ha tsak az igazság felett valami-kiis érzékenység volt szivében, edgy pár gonytsep gör- dülvén-ki szeméből, ezen sohajtással mene-el on- nan: *Uram! ne vigy kéfértetbe.* — — —